

JORNADES I SEMINARIS (continuació)

Barcelona hospitalària. La ciutat i els seus hospitals, segles XIX i XXI

Barcelona hospitalària és un projecte d'estudi de llarga durada —des de l'època medieval fins a l'actualitat—, sobre la història hospitalària i assistencial de la ciutat. En aquesta ocasió presentem la segona jornada de treball, que abraça els segles XIX i XX. Es tracta d'un projecte que considera la institució pública d'assistència a l'espai urbà com una peça clau en la reproducció de les idees de comunitat i ciutat. Des de diferents vessants i àmbits d'estudi —com ara el regim de la cosa pública, l'ètica, l'espiritualitat, la medicina, l'assistència no mèdica, la fiscalitat, els col·lectius atesos, les malalties i el patrimoni—, el projecte es proposa contribuir al coneixement sobre la història hospitalària barcelonina. Coordinació científica: Alfons Zarzoso i Josep Barceló.

Dijous 12 i divendres 13 de desembre, de 9 a 19 h
MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà
Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.

Habitar Barcelona, segle XX

En el marc de la futura exposició *Habitar Barcelona. La lluita per l'habitatge en la Barcelona del segle XX*, que tindrà lloc al MUHBA Oliva Artés, aquesta jornada tractarà, des d'una perspectiva històrica, els problemes de l'habitatge fins als nostres dies. La jornada abordarà temes com ara els límits de la ciutat, el risc de la segregació social, els canvis demogràfics, l'habitatge protegit i altres formes d'allotjament. Hi intervindran: Francesc Roca, UB; Oriol Nel·lo, UAB; Jordi Bosch, Planificació d'Habitatge i Sòl Residencial, Generalitat de Catalunya; Albert Aixalà, UPF; Juan Antonio Modenes, CED-UAB; Carme Trilla, economista; Josep Maria Montaner, ETSAB, i Amador Ferrer, arquitecte.

Data: per determinar
MUHBA Oliva Artés. C. Espronceda, 142-146
Entrada gratuïta.

FORMACIÓ

City history museums and research network of Europe. General meeting

La CityHist, xarxa de museus de ciutat i centres de recerca en història urbana d'Europa, liderada pel MUHBA, celebra els dies 10 i 11 d'octubre la vuitena reunió general. La trobada se centrarà en els deu anys de funcionament de la xarxa, i es revisaran i debatran els principals temes en què ha treballat durant el seu recorregut: la recerca en història i patrimoni i la col·laboració entre museus i acadèmia; la construcció de narratives històriques a les exposicions permanents —en molts casos recentment reformades i revisades—; la creació de les col·leccions als museus de ciutat i els patrimonis, i els paisatges urbans des de la perspectiva del museu, entre altres temes.

Dimecres 9, dijous 10 i divendres 11 d'octubre
MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà
Entrada reservada als membres i observadors de la xarxa.
Per a més informació: museuhistoria.bcn.cat

Relats urbans. Teoria i pràctica de l'itinerari històric

El curs ofereix formació especialitzada per a la ideació i la interpretació d'itineraris urbans, amb l'objectiu de mostrar nous mecanismes de descoberta i presentació dels actius històrics i patrimonials de Barcelona. L'objectiu del curs és complementar l'estudi rigorós de la història urbana, el patrimoni històric i la seva gestió, així com el turisme cultural barceloní, amb el coneixement de tècniques pròpies de la performativitat escènica aplicades a l'itinerari urbà.

MUHBA Plaça del Rei, Sala Carreras Candi
Més informació a: museuhistoria.bcn.cat

PRESENTACIONS I PUBLICACIONS

La domus Avinyó. El luxe interior d'una casa de Barcino

Col·lecció Documents
Data: dijous 3 d'octubre, 19 h
MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà

El Park Güell i els seus orígens, 1894-1926

Mireia Freixa, UB,
i Mar Léniz, Museu Casa Gaudí
Col·lecció Pòsits
Data: per determinar
MUHBA Park Güell, Casa del Guarda. C. Olot, s/n

Barcelona, 1969-1979. Uns anys decisius

Joan Antoni Solans
Col·lecció Pòsits
Data: per determinar
MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà

L'escolarització a Barcelona, 1900-1970

Cèlia Cañellas i Rosa Toran
Col·lecció Pòsits
Data: per determinar
MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà

Proveer Barcelona. El municipio y la alimentación en la ciudad

Mercè Renom, editora
Col·lecció Pòsits
Data: per determinar
Mercabarna, Sala d'Actes
C. Major de Mercabarna, 76

El MUHBA compta amb el suport del Cercle del Museu

Patrons benefactors

el Periódico ara.cat

Patrons institucionals

Associats

iCuzzini

Amics

GRUP JULIÀ

MUHBA Museu d'Història de Barcelona

Reserva d'entrades i activitats
barcelona.cat/museuhistoria

Informació
informaciomuhba@bcn.cat

Per a qualsevol altra informació:
93 256 21 22 (de dilluns a divendres feiners,
de 10 a 14 i de 16 a 19 h)

barcelona.cat/museuhistoria
facebook.com/barcelonacultura
twitter.com/bcnultura

Ajuntament de
Barcelona

MUHBA
MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

SETEMBRE 2019-
GENER 2020

CENTRE
DE RECERCA
I DEBAT

DIÀLEGS
FORMACIÓ
JORNADES
PUBLICACIONS
SEMINARIS

MUHBA
MUSEU D'HISTÒRIA
DE BARCELONA

DL B 21963-2019

Habitatges de barri de la Verneda i la Pau. AFB: Oriol Maspons i Julio Ubrifia, 1969

DIÀLEGS D'HISTÒRIA URBANA I PATRIMONI

Els Diàlegs d'Història Urbana i Patrimoni constitueixen el format més flexible per explorar noves idees i per comunicar estudis sobre la trajectòria de la ciutat, el seu patrimoni historicoartístic i les representacions urbanes de Barcelona i altres ciutats.

196. Barcelona: l'atracció exterior de «l'autèntica» i contradictòria capital europea d'Espanya (1930-1940)

Arnau González Vilalta, UAB. Dilluns 16 de setembre, 19 h

197. La façana litoral de Barcelona abans de l'enderrocament de les muralles

Ramon Pujades, MUHBA, i Mikel Soberon, historiador
Dilluns 30 de setembre, 19 h

198. La vida musical urbana de la Barcelona moderna

Lluís Bertran Xirau, UdR. Dilluns 14 d'octubre, 19 h

199. Edificis ferits. Proposta d'una arqueologia dels bombardejors de la Guerra Civil Espanyola (1936-1939)

Laia Gallego, UB. Dilluns 28 d'octubre, 19 h

200. Cartografiar l'entorn urbà. El pla de Barcelona i el seu entorn a la fi del segle XIX

Jesús Burgueño, UdL. Dilluns 11 de novembre, 19 h

201. Noves tecnologies aplicades a la classificació ceràmica en arqueologia: resultats del projecte ArchAide

Jaume Buxeda, UB; Marisol Madrid, UB; Eva Miguel, UB i Mireia Pinto, UB. Dilluns 25 de novembre, 19 h

202. Un combat per la memòria: el nomenclàtor de Barcelona, del franquisme a la democràcia

Joan Fuster, UOC; Marc Gil, UOC, i Jaume Subirana, UOC. Dilluns 9 de desembre, 19 h

203. Els togats i els vestits de *Barcino*: llenguatge iconogràfic i distinció social

Montserrat Claveria, UAB. Dilluns 13 de gener, 19 h

204. L'electrificació de Barcelona i l'explotació dels rius del Pirineu, 1912-1940

Xavier Tarraubella, MUHBA. Dilluns 27 de gener, 19 h

Lloc: MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà
Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.

DIÀLEGS AL PARK GÜELL

La mirada matemàtica al patrimoni: el cas del Park Güell

Teresa Ticó, matemàtica

Dilluns 7 d'octubre, 18.30 h

El Park Güell: ecologia versus gaudi ciutadà?

Josep Maria Llorach, biòleg, i Joan Manel Riera, biòleg

Dilluns 21 d'octubre, 18.30 h

L'úscitadà del Park Güell a través de la fotografia

Marta Delclòs, historiadora

Dilluns 4 de novembre, 18.30 h

MUHBA Casa del Guarda del Park Güell.
Gratuït. Amb reserva prèvia al web del MUHBA.
Places limitades
Amb la col·laboració de B:SM.

JORNADES I SEMINARIS

Barcelona-París.

Memòria literària compartida, Gare de France III

Les relacions literàries i intel·lectuals entre Catalunya i França tenen múltiples formes d'articular-se. Una de les més importants, al costat del periodisme literari, és el memorialisme: diaris, autobiografies, ficcions autobiogràfiques, relats que dialoguen amb un passat de geografia compartida, molt sovint a través del periodisme de corresponsalia, o llibres de viatges; d'altres vegades, com una profunda manifestació de l'escriptura en l'exili. Entre Catalunya i França, la lectura és sempre un desplegament de memòries en creuades. Josep Pla, Joan Puig i Ferrer, Carles Soldevila —els autors que protagonitzen aquest tercer seminari— representen una part important d'aquesta tradició que culmina amb l'obra d'Amadeu Cuito.

Dissabte 10 d'octubre, de 10 a 14 h
MUHBA Vil·la Joana, Ctra. de l'Església, 104 (Vallvidrera)
Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.

Teresa Pàmies i les dones del PSUC

Una de les conquestes socials de la Segona República fou la reivindicació de la dona, el reconeixement íntegre dels seus drets, la promoció de la seva presència pública. Les dones assoliren responsabilitats mai atribuïdes, un fet que prengué embranzida durant la Guerra Civil Espanyola. Hi hagué una primera dona ministra del Govern, Federica Montseny; una primera dona jutgessa, Maria Lluïsa Algarra; dones combatents, dones militants i propagandistes. Des de la seva fundació, el PSUC comptà amb dones al front de combat i, entre elles, hi hagué Teresa Pàmies, nascuda ara fa cent anys. Organitza: Seminari Permanent d'Història del PSUC amb la col·laboració del MUHBA. Hi intervenen: José Luis Martín Ramos, historiador; Pere Gabriel, UAB; Cèlia Cañellas, historiadora; Rosa Toran, historiadora; Soledad Bengoechea, historiadora, i Maria Cruz Santos, historiadora.

Dijous 17 d'octubre, de 17 a 20.30 h
MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà
Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.

1919, un any entre la revolució i la reacció

Durant la tardor i l'hivern dels anys 1919 i 1920 Barcelona va ser escenari d'un locaut, un atur patronal amb tancament d'empreses que va durar vuitanta-quatre dies: del 3 al 30 de novembre de 1919 fou parcial i de l'1 de desembre al 26 de gener de 1920, total. Durant l'any 1919 les tensions entre els governs de la Restauració, la patronal catalana i l'exèrcit durant els conflictes vaguístics van desestabilitzar el règim liberal fins al punt de perdre el control de l'ordre públic. Hi intervindran: Jordi Roca Vernet, UB; Arturo Zoffmann Rodríguez, historiador a l'Institut Universitario Europeo de Florència; Maria Cruz Santos Santos, historiadora, i Soledad Bengoechea Echaondo, historiadora.

Dimarts 22 i dijous 24 d'octubre, de 18.30 a 20.30 h
MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà
Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.

El clima de Barcelona. Sequeres i inundacions a la petita edat de gel, segles XIV-XIX

Aquest seminari, coorganitzat per l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambiental de la UAB (ICTA) i el MUHBA, es proposa explorar la relació canviant entre clima i societat durant el període indicat, amb atenció particular als episodis de sequeres i inundacions. Combinant la història ambiental amb la història social i econòmica, s'analitzaran casos d'estudi que afectaren la vegueria de Barcelona, es presentaran les principals fonts per analitzar-los i s'oferirà una visió de conjunt dels efectes de la variabilitat climàtica a les societats i de les respostes humanes per afrontar-la. Coordinació científica: Santiago Gorostiza, ICTA-UAB, Maria de Maeztu. Hi intervindran: Elena Xoplaki, Justus Liebig University of Giessen; Mariano Barriendos, UB; Maria Antònia Martí Escayol, UAB; Mar Grau Satorra, UOC; Santiago Gorostiza, ICTA-UAB, i Xavier Cazeneuve, Barchinona.

Dissabte 26 d'octubre, de 10 a 14 h
MUHBA Casa de l'Aigua, la Trinitat Nova. C. Garbí, 2
Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.

Reinventar el museu de la ciutat. Sessió VI. Perifèries i centres: una xarxa compartida

En consonància amb les darreres reflexions sobre la definició i la funció dels museus de ciutat, en què es posen en relleu els conceptes d'espai social i cultura urbana en clau històrica i patrimonial, enguany es farà un pas endavant en l'aposta per un museu a múltiples escales, reconeixent la cultura dels barris com a cultura de ciutat i la cultura de ciutat com a ingredient essencial de la cultura dels barris, tant en la construcció del relat urbà com en la gestió pública comunitària dels espais museístics.

Dijous 14 de novembre, de 9 a 14 h
(ajornat al 18 de desembre)

MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà
Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.

Barcino-Tarraco-Roma. Poder i prestigi en marbre

Les recerques més recents sobre l'explotació i ús dels materials de pedra en època romana tenen com a principal objectiu estudiar els tallers de produccions artístiques com l'escultura, els elements arquitectònics i ornamentals i, també, l'epigrafia. S'abordarà la manufactura dels objectes de pedra des de l'explotació, l'ús i la distribució del material, fins a la seva elaboració final. Les jornades s'emmarquen dins del projecte «R+I+D *Offinae lapidariae tarraconenses*. Canteras, talleres y producciones artísticas en piedra de la provincia Tarraconensis» (R+I+D HAR2015-65319-P). Organització: Diana Gorostidi, URV/ICAC; Anna Gutiérrez García-Moreno, ICAC; Isabel Rodà, UAB/ICAC. Comitè Científic: Jose Miguel Noguera (Universidad de Murcia); Montserrat Claveria, UAB, i Pilar Lapuente, UniZar.

Dijous 21 i divendres 22 de novembre de 9 a 19.30, i dissabte 23 de 10 a 14 h
MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà
Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.

El Park Güell i la metròpoli: mirades encreuades

El projecte del Park Güell d'Antoni Gaudí és un exercici ambiciós de confluència entre natura, arquitectura i ciutat que comporta un diàleg delicat entre idees, necessitats, formes i processos. En aquest seminari es volen presentar mirades que atorguen nous significats als valors patrimonials del parc des de la perspectiva de la història urbana i els estudis ambientals. Coordinació científica: Albert Cuchí, UPC.

Dijous 28 de novembre, de 16.30 a 20.30 h
Lloc: MUHBA Park Güell, Casa Pere Jaquès C. Olot, s/n
Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.